

25.2.62

16.30 - קטרוך

היה בשליחות ההסתדרות לאיגודים המקצועיים באמריקה הלטינית, היה במקסיקו, ג'וטמאלה, הונדורס, קוסטריקה, ונצואלה, קולומביה ופרו - חדשיים וחצי. יש הערצה רבה לישראל - מנשיאים ועד חברי איגודים מקצועיים. הם מבקשים הדרכה מאתנו. למשל פיגרס היה נשיא קוסטריקה, ראש מפלגת ליברסיון נציונל. אינם מבינים איך עוסקים בפיתוח ומקיימים משטר דימוקרטי. בפרו יש האוניברסיטה הראשונה באמריקה. הרקטור דיבר בהתלהבות על ישראל.

בשעה במרס יתקיים כנס ארצי של עולי אמריקה הלטינית בח"א, בבית לסיין. יש בארץ 10.000 עולים מדרום אמריקה, מהם 45% בקבוצים. כמה מאות רופאים, מהנדסים ועוד. העליה היא בערך אלף-אלף ומאתים לשנה. לא שמים לב במידה מספיקה לעליה זו. על חניעות מהסוכנות לדבר עם שרת. אבל יש סדרי מכס וקליטה (תן לי פרטים בכחב - יחן). יש נוער מצוין - במקסיקו, בונצואלה, בלימה. יש נטיה לעליה - קטרוך הוא הגורם? - לא רק קטרוך. יש פחד - גם אם הכל יהיה בסדר מבחינה כלכלית ומדינית. אבל יש חלל בלבב. ורואים הפתרון - בעליה. קטרוך זעזע אותם. יהודים מתחילים להשקיע כסף בארץ. הם השקיעו 25 מיליון דולר בארץ בשנים האחרונות. יש רצון לעליה. מחוך עבודה טובה אפשר להביא אלף משפחות לשנה. דרושים סידורים מחאימים בקריאה בעלת השפעה. יש לחאם הפעולה לשם כך בין הממשלה והסוכנות. הם מקנאים בעולי אנגליה ואמריקה. אליהם באים כולם - ליהודי אמריקה הלטינית - לא. עוד יש שלושת אלפים משפחות במושב הברון בארגנטינה - יש להעביר אותם הנה, יבואו. אמנם הם כבר לא עובדים - אבל יש בהם זיק חלוץ.

יש נוער אלציוני - והם פרו קטרוך. אינם יודעים להבחין בשאלות שונות.

17. - עזרא (דנין)

בא מתורכיה (היה שם 11 יום) ובפרס (32 יום). אשתקד  
תורכיה מצא את משה ששון בבדידות רבה. נפגש אז עם שר החקלאות  
מד בגרמניה היה פרופ' לחקלאות) - בעזרתו פילס ששון דרך  
ימים שונים. שלח תורכים אחדים ארצה - במקצועות שונים. היו  
חדשים או שבועות. כתבו הרבה בשוב על ישראל. עכ"ו יש איש  
א במשרד החקלאות, יצא עם עזרא לסיור בחוות ממשלתיות - על  
ליוני דונם. חוות ממוכנות. עיבוד יפה. מטפלים בזרעי חטים  
וררות. יש להם קולנוע בכל חווה.

הרושם של עזרא כי החנות הנסיון התורכיות השיגו יכולים  
נים. צאצאא בעיתם היא: כיצד להקנות לאכר תורכי רוח=עבודה  
ושר שימוש בדרכי עבודה חדשים. עששו הוא עובד רק 80 יום בשנה.  
צים שיעבוד יותר. התורכים שהיו בישראל סיפרו על החישובותנו  
ל התקדמות העולים בארץ. עכשיו מאמינים בתורכיה כי עזרתם חבוא  
מישראל. הכפר התורכי היה רואה בערבים עם נבחר, ומכה - גולת  
חרת רוחנית. עכשיו רוצים שערבים יסתכלו למערב. סגן שר  
קלאות יבוא לארץ בחדש הבא. האמריקנים מעודדים אותם לבוא  
שראל (האמריקנים בתורכיה, לא בפרס) הם רוצים למצוא כמה  
כלו להסתייע בנו. יש צורך להקים מוסד תורכי-ישראלי. עזרא  
ל: למה לא הלכו לאמריקה - אנחנו למדנו מהם? אמרו: צעיר שהולך  
מריקה - הורש משכורת גבוהה ודירה נאה, ומתמלאים מרירות. אולם  
צעירים החוזרים מישראל רוכשים רוח פטריוטית. הצעירים שהיו פה  
ו גם תולשו חינו ושגיאו חינו, היו מפוכחים, אבל היו סבורים שיש  
כיר גם שגיאות.

הם מתמלאים כיצד הפכנו יושבי מערות באפריקה הצפונית -  
זכרים מתקדמים.

אנשי החקלאות החורכים רואים בנו עוזר חשוב. האמריקנים בחורכיה רואים זאת בעין טובה.

בפרס: בדק העבודה של אשתקד (היה אהו מיכה סלמון, נכדו של ד"ר ווייץ, וגם מאיר אמצר מתנועת המושבים). יש הישגים. רוצים ברפורמה אגררית, ושר החקלאות הפרסי - הוא שני לרה"מ. עושים נסיון לרפורמה במאחים כפרים (יש 50.000 כפרים ובהם 18 מיליון נפש). אנשינו הציעו כמה תיקונים בחוק. הסבירו שרפורמה אגררית בלבד לא תועיל, כפי שמוכיח הנסיון ברוסיה, בסין, בפולין ועוד. הישגים הם רק בהעלאת ההכנסה של אכרים. רק קבלת אדמה - לא מספיקה. יש להרבות מים, לתת זבל חימי, להמציא סרקטורים, אשראי זול, הדגמה והדרכה. קבלו רוב הצעותינו. שר החקלאות פרסם כי הישראלים אישרו חכניחו. זה עשה רושם. אבל אשינו נשאלו: כלום הממשלה יציגה? הפרסים רוצים לשלוח הנה 120 איש, כל קבוצה של 30 איש לחודש ללמוד קואופרציה. ילכו לכפרים הפרסיים שלנו - ע"י לכיש, ע"י חדרה, בתלמי אלעזר יש רובע פרסי - האם הפרסים שלנו הצליחו בחקלאות? - כן, הם פועלים טובים, יש להם חרבות נימוסים והצליחו כאכרים, אך כי היו מקודם רוכלים. הפרסים הגויים יבואו הנה במרס או באפריל. בשיראז היה לנו יבול פי חמשה. בחוזיסמן - יבולים כמו אצלנו פה. לפרסים יש שטח ראוי לעבוד פי עשרים מאשר למצרים, ומצרים יש לה יבול של 500 מיליון דולר, ובפרס 40 מיליון ד. חסר לפרסים 400.000 טון סוכר. הוכחנו להם שאפשר לגדל כתנה. השנה היו שני חידושים. חברת הנפט הפרסית ביקשה מאתנו אל לבדוק אפשרות החיטובת של עובדיה (כל שנה יש להם 2000 איש לשנה שיוצאים מהעבודה ויש להם כסף להחיטובת, מהפיצויים שהם

מקבלים) יש להם 580 מיליון דונם ראוי לעיבוד. עכשיו מעבדים 50 מיליון.

יש לשלוח לפרס מומחה חקלאי שיסקור האפשרויות. הן גדולות. הוא הדין בחורכיה.

לדעת עזרא אין ללחוץ על נציגות רשמית. הממשלה שם אינה יציבה, השח רופף ולא חזק ואי אפשר לדעת מי ישלוט מחר. ששון עושה עבודה טובה בחורכיה. עזרי בפרס. הוא, לדברי עזרא, בחור נפלא. כל פרס נחוה לפניו.

20.30 - גולדה.

נה-וין נסע אהשלשה ימים - וכל הזמן דיבר נגד או-נו. הוא שקרן, הוא אינו יודע מה הוא רצה, הוא איש חכמים. הדבר היחיד שהוא באמת - להיות בודהא. לדעת נה-וין נתמסטה יקרתו של או-נו בעם. גם או בה סוה דיבר נגד או-נו וטוען כי 80% מיקרה או-נו הלכה. פה-וין אינו מאמין שאו-נו באמת יפרוש. מפלגתו מפולגת, והסקינים נצחו. או בה סוה אמר לגולדה שבלי או-נו ודאי יהיה להם רוב, אבל גם עם או-נו יחכן שיקבלו רוב. לי אמר ההיפך - כשדיברתי אתו ביחידות. לגולדה יש רושם כי נה-וין אינו כל כך צוד מחנבד לקחת השלטון לידו. היא הזמינה גם אשח לבוא לארץ. כשאו-נו חזר לרנגון דיברה אתו גולדה על מכתבו לי ועל חשובתי לו. או-נו אמר שרק הבוקר קיבל המכתב ועוד לא קרא אותו. היא הסבירה לו דבר הפליסטים.